

СПОДЕЛИ ДОЖИВУВАЊА

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД – СКОПЈЕ
Кеј 13-ти Ноември 6, 1000 Скопје, Р. Македонија

До:
Агенција за електронски комуникации
Кеј Димитар Влахов бр. 21,
1000 Скопје

Сашо Димитријоски
Директор на Агенцијата за електронски комуникации

Предмет: Коментари на Македонски Телеком АД Скопје на Нацрт Одлуката на АЕК за утврдување на максималните цени на услугите во роаинг во јавни мобилни комуникациски мрежи

Почитувани,

Ви благодариме на можноста да доставиме коментари на нацрт Одлуката на АЕК за утврдување на максималните цени на услугите во роаинг во јавни мобилни комуникациски мрежи, согласно Спогодбата за намалување на цената на роаинг услугите во јавните мобилни комуникациски мрежи во регионот на Западен Балкан потпишана на 04.04.2019 година (Спогодба). Нашите очекувања и предизвици од роаинг регулацијата помеѓу земјите од Западен Балкан, во неколку наврати ги изложивме како пред органите на Европската Комисија така и пред Министерството за информатичко општество и администрација (МИОА) и Агенцијата за електронски комуникации (АЕК). Во светло на последната нацрт Одлука на АЕК со која ќе се пренесат во националниот правен промет одредбите од Спогодбата и со тоа ќе се уредат ценовните политика за услугите во роаинг во земјите потписнички на истата, сметаме дека ценовниот модел кој ќе се утврди, треба да има долгорочна предвидливост и применливост најмалку две години од моментот на стапување на сила на Одлуката. Ценовен модел со пократка примена ќе значи несигурност во деловните планирање на операторите и немање можност за операторите навремено да ги приспособат системите за техничка имплементација и наплата. Од тие причини предлагаме начинот на кој ќе започне имплементацијата на Спогодбата (на пример воведување на намалени цени преку принципот на национални цени + surcharge) да се применува непроменето се до истекот на оваа Одлука, односно до 30 јуни 2021 години. Ваквата примена на Одлуката ќе има повеќекратна корист:

- Ќе овозможи најскора можна примена на Спогодбата, а со тоа намалување на цените во роаинг помеѓу шесте земји потписнички;
- Ќе овозможи операторите во своето деловно планирање да ги вметнат инвестициите потребни за техничка имплементација на RLAN принципот.

АЕК – Коментарот делумно се прифаќа. Ќе се воведо транзиционен период до 31 декември 2019

МАКЕДОНСКИ ТЕЛЕКОМ АД - СКОПЈЕ
Адреса: Кеј 13-ти Ноември 6, 1000 Скопје, Р. Македонија
Телефон: +389 2 3100 200 | Факс: +389 2 3100 300 | Internet: www.telekom.mk
Контакт центар за приватни корисници: +389 2 122, +389 70 122|E-Mail: kontakt@telekom.mk
Контакт центар за деловни корисници: +389 2 120, +389 70 120|E-Mail: biznis.kontakt@telekom.mk
ЕМБС: 5168660 | Основна главнина: МКД 9.583.887.733,00

ISO 9001, ISO 14001 и ISO 27001 сертифицирана компанија

година каде што дополнителниот надоместок ќе се применува за сите тарифни модели на единствена фиксна цена на домашните малопродажни услуги за говор, СМС и податоци. Како исклучок во периодот од 01.07.2019 до 31.12.2019 година под “домашна малопродажна цена” се подразбира единствена просечна малопродажна цена на операторите кои ја овозможуваат роаминг услугата за направени повици, испратени СМС пораки, како и пренос на податоците од страна на претплатниците на операторите во националниот пазар која што се пресметува така што вкупните приходи од направените повици, испратени СМС пораки, како и пренос на податоци во националниот пазар во 2018 година ќе се поделат со вкупниот волумен на реализираниот сообраќај на сите оператори во истиот период за секоја услуга. Просечните домашни малопродажни цени во националниот пазар во 2018 година се дадени во следната табела:

	Просечна домашна малопродажна цена (без ДДВ)
Повици	1.2 денари/минута
СМС порака	1,0 денари/СМС
Пренос на податоци	0,076 денари/МВ

Во прилог на ова ги доставуваме нашите коментари:

- Во дел I (a) од нацрт Одлуката е дадена дефиниција на “домашна малопродажна цена”. Сметаме дека делот од дефиницијата кој дава пример за толкување на истата (примерот во заградата) не е соодветен, односно истиот не стои во ЕУ регулативите за роаминг (REGULATION (EU) 2015/2120 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL– Article 7). Со цел да не предизвика ризик од различно толкување на дефиницијата, сметаме дека делот во заградата треба да се избрише како што следи: “Домашна малопродажна цена” значи малопродажен единечен надоместок на операторот кој ја овозможува роаминг услугата по единица на направени повици и испратени СМС пораки (вклучително и оние кои започнуваат и завршуваат во различни национални јавни комуникациски мрежи), како и ~~податоците~~ податочните услуги кои ~~што ги потрошил~~ претплатникот ги искористил на ~~во~~ националниот пазар. Во случај кога нема специфична домашна малопродажна наплата по единица (пример: тарифни планови со неограничен волумен на сообраќај), домашната малопродажна цена ќе се смета врз основа на истиот механизам за наплата како оној што се применува на претплатникот за направени повици и испратени СМС пораки (вклучително и оние кои започнуваат и завршуваат во различни национални јавни комуникациски мрежи) и ~~податочни услуги~~ податоци ~~потрошени~~ од страна на претплатникот во националниот пазар.

Comment [SA1]: Se prifakja

Comment [SA2]: accept

АЕК – Коментарот се прифаќа.

- Во дел II од нацрт Одлуката, одредени одредби се нејасни. Од тие причини предлагаме нејзино допрецизирање како што следи:

II

“Операторите може да понудат, а претплатниците да прифатат роаминг тарифи различни од оние на регулираните малопродажни роаминг услуги дефинирани во точка I, подточка а) од оваа Одлука, преку што ќе се овозможи претплатниците да имаат поголема корист од различните тарифи на роаминг услугите отколку кога не би постоел ваков избор. Во овој случај операторот треба да го потсети претплатникот за новите поволности. ~~предностите на тарифите на регулираните роаминг услуги кои што ќе ги изгуби.~~”

Објаснување:

Последната реченица е контадикторна и прави забуна бидејќи се вели дека треба корисникот да се извести за предностите од услугите од Точка I, кои всушност можно е да се помалку бенефицирачки. Насоката како што предлагаме сметаме дека е многу појасна и поедноставна.

“Претплатникот во секое време може да побара да се префрли помеѓу тарифите на регулираните услуги дефинирани во точка I, подточка а) од оваа Одлука и оние дефинирани во првиот параграф на оваа точка. Операторот треба да го направи ваквото префрлање за рок од седум ~~ден работен ден~~ дена од приемот на барањето на претплатникот, ~~без надоместок и не треба да предизвика никакви условувања или рестрикции на другите елементи од претплатата освен роаингот.~~”

Објаснување:

Како што е наведено “без надоместок” е премногу генерално и нејасно. Треба да се има во предвид дека во најголем број на случаи, корисниците со мобилните тарифи имаат договор за лојалност (поради субвенција на телефон/ опрема). Во случај на промена или откажување од тарифата, постојат пенали по основ на земиот телефон/ опрема. Дополнително при одредени промоции корисниците можат да добијат одредени бенефиции само со склучување на договори за лојалност што може да се третира како услов вака како што е напишано. Затоа предлагаме тој дел да се избрише.

АЕК – Коментарот делумно се прифаќа. Направени се измени на текстот во точка II од Одлуката. Новиот текст гласи :

“Операторите може да понудат, а претплатниците да прифатат цени за роаинг услуги различни од оние на регулираните малопродажни роаинг услуги дефинирани во точка I, потточка а) од оваа Одлука. Во овој случај операторот треба да го информира претплатникот за предностите од користењето на овие цени за роаинг услугите како и можностите кои што нема да ги искористи доколку би користел роаинг услуги по регулирани цени.

Претплатникот во секое време може да побара да се префрли помеѓу различни цени на регулираните роаинг услуги, оние дефинирани во точка I, потточка а) од оваа Одлука и оние дефинирани во првиот став на оваа точка. Операторот треба да го направи ваквото префрлање за еден работен ден од приемот на барањето на претплатникот, без надоместок и не треба да предизвика никакви условувања или ограничувања на другите елементи од претплатата освен во делот на роаингот. Претплатникот има право да прави префрлање помеѓу различни цени за регулираните роаинг услуги најмногу еднаш во два месеци.

Операторите треба да ги применат цените на регулираните малопродажни роаинг услуги дефинирани во точка I, подточка а) од оваа Одлука на сите постојни и нови претплатници.

Одредбите од оваа точка не се однесуваат на политиките на операторот за промена на тарифните модели за кои што претплатникот склучил претплатнички договор.

Измените на претплатничките договори кои ќе бидат направени како последица од обврските на операторите кои произлегуваат од оваа одлука нема да се сметаат за еднострана измена на претплатничките договори од страна на операторот.”

~~“Операторите треба да ги применат цените на регулираните малопродажни роаинг услуги дефинирани во точка I, подточка а) од оваа Одлука на сите постојни и нови претплатници.”~~

Објаснување:

Сметаме дека со последниот параграф се комплицира имплементацијата на услугата а не се придонесува кон процесот на поедноставување на билинг системите на операторите.

АЕК – Коментарот не се прифаќа. Овие одредби се во согласност со одредбите на член 6е точка 3 од TSM Регулацијата на Европскиот Парламент и Советот од 25 Ноември 2015 година.

- Во дел III од нацрт Одлуката каде е уреден начинот на конверзија на цените од нацрт Одлуката од евра во денари ја предлагаме следната измена:
“Цените за малопродажните услуги во роаинг утврдени со оваа одлука изразени во денари без ДДВ ќе се пресметуваат по среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија објавен на 30-ти 01 јуни во тековната година”.

Објаснување:

Ова од причина што е потребно подолг период од само еден ден за имплементација на цените во

интерните системи на операторите како и нивна промена во постојните тарифни модели. Од тие причини предлагаме цените да се пресметаат по среден курс на Народна Банка објавен на 01 јуни во тековната година што ќе остави доволен простор за правилна и навремена имплементација.

АЕК – Забелешката се прифаќа. Направена е измена на предлог Одлуката во точка III. Цените за малопродажните услуги во роаинг утврдени во финалната верзија на Одлуката ќе се пресметуваат по среден курс на Народна Банка на Република Северна Македонија објавен на 01-ви јуни во тековната година.

Во овој наш Допис, би сакале да го адресираме и прашањето за имплементација на малопродажните и големопродажните цени за роаинг со операторот Вала кој оперира во Косово. Имено, операторот Вала иако оперира во Косово користи нумерациски код на Монако. Со оглед дека во овој момент неможе да се прави дистинкција на роаинг сообраќајот што би бил од Вала оператор од Косово од тој од Монако, а цените од нацрт Одлуката се применливи за операторите од земјите потпишнички на Спогодбата, во кои не спаѓа Монако, ве известуваме дека цените за роаинг со овој оператор ќе ги измениме во моментот кога истиот ќе започне да го користи националниот код на Косово.

Во однос на утврдувањето на новите цени за роаинг услуги помеѓу земјите од Западен Балкан, сметаме дека новите цени кои ќе важат од 1 јули 2019 година, треба да бидат конкретно дефинирани во апсолутен износ во финалната одлука на АЕК.

Со почит,

Слободанка Гиевска
Директор на Сектор за регулативни и големопродажни прашања